4de. JAARGANG — CURACAO DEN 30n. APRIL 1887. — N° 174

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar. fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N°. 129.

De Agentuur:
JAN ELLIS; Curaçao. — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba. — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, Bonaire. — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK:
Teissedre 39. Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

5	Mei	*Maracaibo*	van Maracaibo
5	„	*Valencia*	„ New York
9	„	*Oranje Nassau*	„ Amsterdam

CALENDARIO.
Mei.

1 DOMINGO	S. Felipe i Santiago, apost.
2 LUNA	S. Atanasio.
3 MARTES	Invencion di Santa Cruz.
4 RAZON	Sta. Mónica, viuda.
5 HUEBES	S. Pio V., papa.
6 VIERNES	S. Juan. a.p. ante Portam Lat.
7 SABRA	S. Estanislao, ob. i m.

STAND DER MAAN.

V. M. 7 Mei 9 u. 25 min. A. M.

Opkomst der Zon:
5 Mei 5 ure 44 min.
Ondergang der Zon:
5 Mei 6 ure 16 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

30	April	*Duitsche St.*	naar Hamburg
6	Mei	*Caracas*	„ N.-York.
8	„	*Maracaibo*	„ Maracaibo

DE KERK IN AFRIKA.

In Algiers is den 19den Maart jl. een belangrijk stuk verschenen, nl. een circulaire van Z. Em. kardinaal Lavigerie aan de geestelijkheid en geloovigen van het diocees Algiers ten geleide van een brief van Mgr. Livinhac, bisschop van Pacando Apostolisch Vicaris van Nyanza, aan het Genootschap tot voortplanting des geloofs, over de verschrikkelijke vervolging welke de Christen-negers in Midden-Afrika in het afgeloopen jaar te verduren hebben gehad, en waarbij een groot aantal heldenmoedige negers, door de kracht van het kruis gestaald, onder de ongehoordste folteringen den palm der martelaren veroverd hebben.

Wij zullen de brieven van kardinaal Lavigerie en Mgr. Lavinhac in dit en volgende nummers publiceeren, en zijn overtuigd dat zij den lezers even als ons de hoogste belangstelling zullen inboezemen. En de geest des lezers, in vurige bewondering ontstoken, zal erkennen, dat de Katholieke Kerk niet oud geworden is, maar met de kracht der jeugd altijd voortwerkt aan het heil des menschdoms.

VERKLARING.

Om Ons te gedragen naar de canonieke regelen, verklaren wij in deze circulaire de namen van martelaars en heiligen niet te gebruiken dan in den breeden zin, waarin zij goedgekeurd zijn en gebruikt worden in de H. Kerk en niet te willen vooruitloopen op of voorkomen de latere oordeelen van den H. Stoel in een stof, die hem speciaal is voorbehouden.

✝ CH. KARD. LAVIGERIE,
Aartsbisschop van Algiers.

CIRCULAIRE van Z. Em. kardinaal LAVIGERIE, bevattende mededeeling aan de geestelijkheid en geloovigen van het diocees Algiers van een brief van Monseigneur LIVINHAC, apostolisch vicaris van het meer van Nyanza, over de marteling van Christen-negers in Ouganda.

Zeer dierbare Broeders.

Ik heb tot heden nimmer gemeend U officiëel te moeten onderhouden over de Missiën, waarvan de H. Stoel mij in de Binnenlanden van Afrika het bestuur heeft opgedragen. Zij zijn inderdaad buiten de grenzen van dit diocees gelegen en er dus niet canoniek aan verbonden. Niets geeft mij dus in gewone omstandigheden aanleiding om er U over te spreken.

Ik zou overigens de zedigheid kwetsen der Missionarissen van Algiers, indien ik U aldus in het openbaar rekenschap gaf van den arbeid van hun apostolaat. Alles dus wat gij er uit het verledene van hebt kunnen vernemen, is wat gij hebt kunnen zien en hooren bij de plechtigheden van het afscheid, waarbij gij, volgens de oude traditiën, met Ons de voeten zijt komen kussen van hen, die vertrokken om aan de barbaren het licht en de weldaden van het H. Evangelie te brengen.

Maar ik breek thans mijn gewone stilzwijgen af, om U niet onbekend te laten met de heldhaftige voorbeelden, op dit oogenblik zelf door arme wilden van ons Afrika aan alle Christenen gegeven.

Ik kom U dus een brief mededeelen, geschreven door Mgr. Livinhac, van de Congregatie der Missionarissen van Algiers, waarin die vrome prelaat de vervolgingen verhaalt, kort geleden door den eerloozen koning van Ouganda gericht tegen de Christen-negers van zijn koninkrijk.

Dezen brief heb ik gezonden aan het Liefdewerk van de Voortplanting des geloofs, maar ik verzoek aan uwe herders hem publiek in de kerken af te lezen.

Voor hen zelven zullen zij daarin een eer en een belooning vinden.

Inderdaad, ik vergeet het niet, en onze Missionarissen doen het evenmin, dat de priesters van het diocees van Algiers in de materiëele orde mijne ijverigste medewerkers zijn geweest in de stichting dezer kleine Congregatie, bijzonder bestemd om het Evangelie te verkondigen in een gedeelte van ons werelddeel. Ik vergeet niet, dat zij, bij den aanvang van onzen apostolischen arbeid, de wereld hebben willen doortrekken, om de hulpmiddelen af te smeeken, die voor zulk een onderneming noodig waren. Ik vergeet vooral niet, dat uit de rijen onzer geestelijkheid de eerste leden van de Congregatie der Missionarissen zijn voortgekomen, en dat hij, die op dit oogenblik mijne plaats aan hun hoofd bekleedt, zijne geestelijke opleiding in onze seminariën ontvangen heeft.

Gij weet, beminde Broeders, wat de *witte paters*, zoo heeft het volk hen genoemd, reeds voor hun liefdewerk geleden hebben. In minder dan 20 jaar tijds hebben 11 hunner reeds een bloedigen dood ondergaan; meer dan 50 anderen zijn bezweken in de verschillende streken van Afrika onder de vermoeienissen, de ontberingen, de ziekten.

Eerst na die offers kon het woord van Tertulianus over de vruchtbaarheid van het bloed der martelaren, voor hen vervuld worden. Maar wij zouden hun thans met den Profeet kunnen zeggen: *Lauda sterilis quae non paris.... Dilata locum tentorii tui, et pelles tabernaculorum tuorum extende...ad dexteram enim et ad laevam penetrabis; et semen tuum gentes haereditabit et civitates desertas inhabitabit* (Juich, gij onvruchtbare, die niet baardet..... Maak wijder de plaats uwer tent, en span de gordijnen uwer woningen verder uit .... want ter rechter- en linkerhand zult gij u uitbreiden, en uw kroost zal de heidenen [*landen*] erven en verwoeste steden bewoonbaar maken) en het overige, dat gij weet gelijk ik.

Gij zult er het bewijs van vinden in den schoonen en treffenden brief van Mgr. den bisschop van Pacando.

Onder de negers aan de bronnen van den Congo, aan de oevers van het Tanganyka-meer, in Ounyaniembé, aan het Nyanzameer ontstaan sedert eenige jaren de Christenen en ontwikkelen zich, en zie, hun wieg zelve wordt gekleurd met het purper van het martelaarschap.

De geschiedenis der vroegere vervolgingen biedt niets treffender en bewonderenswaardiger, en in den brief van Mgr. Livinhac, dien ik U zend, zult gij de getrouwe echo vinden der oude dagen van ons Christelijk Afrika.

Ik zeg het ter eere van God, die alleen, 18 eeuwen geleden zooals heden, al dien moed heeft ingegeven en gesteund. Daar Zijn geest altijd dezelfde is, zult gij er U niet over verwonderen, dat op de lippen dier arme onwetende zwarten op het oogenblik van den strijd dezelfde niet minder verhevene woorden komen dan die van de martelaars van het Romeinsch Carthago; dat de neophyten van Ouganda in het midden van den nacht in het ontvangen der H. H. Sacramenten de genade gaan zoeken der onwrikbare volharding, welke de martelaars uit den tijd van Tertulianus in dergelijke bijeenkomsten vonden; en dat, zoo als toen, de vervolgers, hun moed niet anders kunnende verklaren, dien toeschreven aan toovrij. Gij zult er U niet over verwonderen, dat de edelmoedigheid der vrouwen met die der mannen gelijken tred houdt; dat de ouderdom, de rijpe leeftijd en de kindsheid zich gelijkelijk boven de vrees voor de marteling verheven toonen; dat een der grooten van Ouganda, wien door goddelooze woede handen en voeten afgehakt werden, wiens vleesch met stukken uit het lichaam gesneden en op gloeiende kolen geworpen werd, drie dagen heeft kunnen liggen sterven, zonder een andere klacht te doen hooren dan die des Zaligmakers op het kruis: Sitio, ik heb dorst; dat 31 jongelieden, de meesten nog kinderen, wien men bij den brandstapel het leven aanbood, indien zij aan het "Gebed" (zoo noemt men in Ouganda onzen H. Godsdienst) wilden verzaken, geantwoord hebben: "Wij zullen bidden zoolang wij leven," en dat zij aldus, op een langzaam vuur levend verbrand, tot het einde toe gezamenlijk gebeden hebben te midden der vlammen, hunne beulen tartende.

Bij zulke tooneelen moeten wij ongetwijfeld vreezen, voor de geheimzinnige overbrenging van de waarheid aan nieuwe volken; de barbaren, die om ons heen in beroering te zien opstaan, gelijk zij het eertijds gedaan hebben rondom de Romeinsche wereld, die als de onze in het bederf onderging, om al dat vernis van beschaving, waarop wij zoo trotsch zijn en dat weldra in het atheïsme zal verzinken, te verwoesten.

Maar zoeken wij naast die redenen tot vrees ook motieven tot vertrouwen.

Die martelaars zijn de getuigen van God op de aarde; thans zijn zij zijne vrienden in den hemel. Hunne gebeden kunnen dus voor ons nuttig en heilzaam zijn.

Om de meest wijze redenen verbiedt de Kerk een openbaren eeredienst zelfs voor de martelaren, alvorens de H. Stoel met zijne gewone voorzichtigheid en rijpheid een oordeel over hunne zaak heeft uitgesproken; maar hij verbiedt ons niet hunnen moed te bewonderen en na te volgen. En wat de Christenen van Ouganda betreft, ik ben gelukkig U te kunnen mededeelen, welke belangstelling de H. Vader zelf in hun martelaarschap heeft opgevat voor de bevordering van het geloof in die streken.

Ziehier hoe de H. Congregatie der Propaganda zich uitdrukt in den brief, dien zij mij gezonden heeft: "Mij gelukwenschende met de vordering der Missiën aan de Groote Meeren van den Equator, waaraan de paters van Uw inrichting te Algiers zich met zooveel ijver wijden, onder de wijze en krachtige leiding van Uw Em., acht ik mij gelukkig U te doen weten, dat de H. Vader, wien op zijn audientie van gisteren de bijzonderheden zijn medegedeeld van de marteling van een groot aantal Christenen in Ou-

ganda, wel een ware smart uitdrukte over de verliezen, door die Missie geleden, maar zich niet beletten kon zich te verheugen, denkende; *dat het bloed der martelaren het zaad der Christenen is.* En om dit zaad overvloedige vruchten te doen dragen, heeft Z. H. mij gelast U den geheel bijzonderen zegen te zenden, dien Hij u geeft uit de volheid des harten, aan uwe Eminentie als stichter dezer missie, aan uwe ijverige Missionarissen en alle geloovigen van Ouganda."

Met dezen brief, die de handteekening draagt van Z. Em. kard. Simeoni, prefect, en van Mgr. den Aartsbisschop van Tyrus, secretaris der H. Congregatie, ontving ik de noodige aanwijzingen om op de plaatsen zelven door Mgr. den Apostolischen Vicaris van Nyanza, het eerste onderzoek te beginnen; voor de zalig- en heiligverklaring der martelaren.

In ons Africa, op den heuvel, waarop zich eertijds Utica verhief, heeft een edelmoedige menigte Christenen voor 1600 jaren de kroon van het martelaarschap ontvangen. Men noemt haar de *Witte Menigte*, in onze liturgie *Massa Candida*, omdat volgens het woord van den H. Augustinus de kalk, waarin zij begraven werden, die martelaars als in een wit lijklaken hulde. Wordt hun eenmal de eer der heiligen bewezen, dan kunnen wij, als om door de eeuwen heen op die treffende benaming een pendant te geven, die van Ouganda de *Zwarte Menigte* noemen, want als de eerstelingen onder de zwarten hebben zij den dood voor Jesus Christus ondergaan, en onder de zwarte overblijfselen hunner brandstapels zijn zij begraven.

En thans, zeer dierbare Broeders, laat ik U over aan de lectuur, die U aangeboden wordt, en aan de gevoelens, welke zij in uw hart zal verwekken. Mogen deze gevoelens U, te midden der lafheden en apostasiën van onzen treurigen tijd, getrouw maken als die martelaars, wat het U ook moge kosten, aan uw geloof en aan Uw God.

Gegeven te Algiers, 19 Maart 1887, het feest van den H. Joseph,

† CHARLES. kard. LAVIGERIE,
Aartsbisschop van Carthago en Algiers.

MISION CATOLICANAN NA AFRICA.

Dia 19 di Maart pasar un documento di mucho importancia tabata publicar na Argel, capital di colonia frances na Africa. E documento-ai ta un circular, koe Su Eminencia Cardenal Lavigerie ta manda na Pader i otro fielnan di diócesis Argel huntoe coe un carta di Monsenjor Lavinhac, Obispo di Pacando i Vicario Apostólico di Nyanza na Congregacion di propagacion di fé, i koe ta trata riba e persecucion cruel, koe neger-Cristiannan tabatin di sufri anja pasar na Africa. Den e carta-ai di Monsenjor Lavinhac nos ta mira com un número grandi di neger heroico, animar coe forza di Cruz, a gana corona di martirio bao di masacramentoe di mas terribel.

Di toer parti di mundoe un parti di mucha homber, inspirar pa e berdadero i único sintimientoe di amor koe Catolismo só conoce, ta bai na Argel pa prepara nan aja pa drenta estado eclesiástico i bai despues como pader-misionario den hugá interiornan di Africa ó como *Broeder* pa juda i sostene Padernan den nan trabao grandi di comberti negernan. E hobennan-ai ta abandona nan tata i mama, familia, amigoe i conocirnan, casi coe seguridad di no bolbe mira nan mas, despues koe nan drenta e desierto retirarnan coe peligro di perde nan bida meimei di e bárbaronan. Nan ta confia den forza di Iglesia Católica, coe sa di domina bárbaronan; di otro manera nan lo tabata loco di risca nan bida meimei di hende, koe te ainda ta mas feroso koe tiger.

Si, ta un lugá desgraciado, Africa, na oenda jioenan di Cam ta biba. Nos a lesa descripcion horribel di privacion i sufrimento grandinan koe misionarionan ta pasa aja. Nos a lesa di Africa su desierto inmenso i su mondi impenetrablenan, di su miasma pestífero i su ceroe secoenan, jenar coe bestia feroso i hende na último grado di barbaridad.

Hopi tempoe largoe nan a kere koe interiornan di Africa no tabatin hende ta biba. Livingstone, Stanley i Padernan di Argel ta sinja nos koe aja tin miljon i mas miljon di hende, entregar na idolatría i bruhería, marar na cadena di supersticion di mas askeroso. Esclavitud ta reclama aja toer anja hopi cien mil víctima; candela pa kima e desgraciodoenan-ai no ta paga nunca, i riba camindanan tin mas morto plamar koe tin hende na bida. Aja ta reina toer horror di picá i di morto.

Ma ta parce koe tempoe di gracia, ora di Dios su misericordia a jega pa e tera maldicionar. Den Cardenal Lavigerie Dios a manda e homber, koe ta tribi busca di comberti i civiliza Africa, i for di toer hoeki di mundoe hende i placa ta sali pa judé den su obra noble.

¿ Lo e logra su obheto ? ¿ Ta posibel pa comberti e canibalnan di Africa ?

Nos a bisa caba ; Iglesia Católica sa di domina bárbaronan, i koe tempoe di misericordia di Dios a jega, nos tin prueba den Monsenjor Lavinhac, promé obispoe di e tera desgraciadoo, koe Papa i Cardenal Lavigerie a manda aja. I un senjal nobo di Dios su gracia ta e persecucion cruel koe a sosede anja pasar den e promé comunidadnan, instituir apenas ta algun anja. E persecucion-ai ta sinja, koe e neger combertirnan, berdadero Cristian, no tin miedoe ni di morto ni di fiernoe, i koe nan ta mira nan berdugonan dan nan cara coe un ánimo, coe un balor, koe ningun hende lo a spera for di esnan, te poco tempoe pasar ainda, di mas bárbaro. Den un carta di Monsenjor Lavinhac, Su Ilustrísima ta conta particularidadnan di mas horribel di e persecucion-ai.

Coe su descripcion di masacramentoe di e promé mártir Africanonan, e Obispoe ta kibra coerazon di su lesadornan ; ma nan spiritu, oh Dios! nan spiritu ta boela te na promé tempoenan di Cristianismo i mira e mes martirisacion, koe Lactancio ta describi ; i den Africa di nos tempoe i den Roma di berdugo paganonan durante tres promé siglonan di Cristianismo nos ta mira e mes heroismo, i mes zelo di fé cerca hende grandi i cerca muchanan. Na bista di e carta di Monsenjor Lavinhac spiritu di lesadornan, jenar di admiracion, meste reconoce, koe nos Iglesia no a bira bieu, ma koe semper é ta traha coe mes forza na salbacion di humanidad.

Nos lo publica despues un traduccion na papiamentoe tambe di cartanan di Cardenal Lavigerie i Monsenjor Lavinhac, coe seguridad koe nos lesadornan lo lesa nan coe gusto i admiracion.

¿ Boso kier sabi kiko jama : manda Padernan for di Argel na interior di Africa ?

Ata 10 ta barca den porta di Argel, companjar coe algun *broeder*. Hende lo kere, koe nan ta comerciante, pasobra e barcoe ta cargar coe toer cos posibel : ~~manufactura di toer sorto~~ i mil otro cos mas, coe cual nan meste coempra fabor di reynan di e negernan, i e mes cosnan-ai nan meste troca tambe pa coemida. E biaha ai ta costa hopi placa. Nan ta pasa Mediterráneo, canal di Suez i Mar Rojo i nan ta desembarca na Isla Zanzibar. Aki nan ta toema 500 criojo, koe nan ta paga pa carga nan cosnan i companja nan te na Nyanza i Ouganda. Sin e criojonan-aki pa companja nan, e Padernan no tin seguridad di nan bida ; ma asina mes nan ta corre peligro, pasobra muchoe be nan no por tin confianza ni den e criojonan-ai. Ora por fin nan a jega na lugánan di nan destino, e ora-ai ta.... *despues di un anja i mei*, koe nan a sali for di Argel. ¿I kiko e biaha-ai a costa ?- DOS CIENTO MIL FRANC.

Pa asina un suma grandi 10 Pader ta bai meimei di cien miljon negernan di Africa Central.

Ma auto combersion di Africanonan ta un trabao di desesperacion, un hende di mundoe, un incrédulo lo bisa.

Di ningun manera ; si nos no ta ekivoca nos, den poco anja tin 50 ó 60 Pader caba na Africa, i número di negernan, koe a comberti ta hopi mil. Pa Iglesia Católica ningun trabao no ta grandi : obra di mas co local no tin ningun dificultad pé ; coe mahestad i humildad na mes tempoe é ta canta toer dia na Dios hunto coe Santísima Virgen: *Bo a haci hopi cos grandi pa mi.*

Iglesia a comberti otro partinan di mundoe ; pa kiko lo é no haci mes cos na Africa tambe ! Feliz ta esnan, koe ta contribui coe nan pl..a den e obra grandi i noble-ai di civilizacion! Honor i gloria na e mucha homber Catolicanan, koe ta bai sacrifica nan bida pa gloria di Dios i pa felicidad i asina tantoe desgraciado!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Gedurende deze week werd onze haven bezocht door twee vreemde Oorlogschepen. Verleden Zondag is het Amerikaansche vlaggeschip *Richmond*, onder bevel van den Schout-bij-nacht *S. B. Luce* en Dinsdag het Spaansche ramschip *Don Juan Jorge*, van Martinique binnengekomen. De gebruikelijke saluutschoten werden gewisseld tusschen die schepen, het *Waterfort* en Z. M. *Koningin Emma der Nederlanden*.

Woensdag is de Spaansche oorlogsbodem naar Cuba en Donderdag de Amerikaansche naar New-York vertrokken

---

— Dinsdag morgen is een meisje, uitgaande van de O. L. V. Kerk op Pietermaai, plotseling op straat dood gevallen.

Santa Rosa 25 April 1887.

Het is moeielijk te zeggen of de eerste dag dezer week in het jongensweeshuis van St. Rosa een feestdag of een rouwdag was.

De bijna 5 jarige vondeling, bij de bezoekers van het Weeshuis algemeen bekend als „ de kleine Frederik" had na eene langdurige en pijnlijke ziekte zijne onschuldige ziel in de handen van zijn Schepper overgegeven. De arme kleine, die zijn vader noch moeder hier beneden had mogen kennen, maar alleen vreemden, die uit liefde hem hadden opgenomen met den naam van Vader had mogen noemen, was nu tot zijn Hemelschen Vader heen gegaan om dien niet meer te verlaten. Had men bij het sterven zeker de tranen niet kunnen weerhouden als men zijne jeugdige negen gezellen, een voor een, met beweende oogen hem voor 't laatst de hand had zien drukken als men zijn offervaardige verzorgers, die zoo lang, met wonderbaar geduld, met hem getobt en gewaakt hadden in snikken had hooren los barsten, nu hun lieveling hen ging verlaten, van wien zij, niettegenstaande zoo veel offers nog zoo noode scheidden ; was het hartroerend om te zien, hoe vier der groote weezen, van wie de oudste ook nog geen 10 jaren telt, het kistje met het stoffelijk overschot van hun kleinen vriend weenend grafwaards droegen, gevolgd door hunne treurende kameraden, toch had men van een anderen kant ook reden om als aan een feestdag te denken. Hoe lieftallig troostend toch speelde een lach van vreugde om de bestorven lippen van den lieve kleine, als wilde hij na zijn dood zijne makkers er op wijzen, dat een onschuldige dood de overgang is tot eene eeuwige feestvreugde. Hoe bevallig feestelijk lag de kleine doode op zijn praalbedje in zijn hagelwit met hemelsblauw afgezet doodskleed, omgeven met een krans van witte en roode rozen, een lelietakje van zilver en wit en een rozenkrans in de hand, het hoofdje, blank als was, gekroond met keurig fijne bloempjes. Hoe opwekkend verspreidden de versche bloemen, waarmede de schoolkinderen het kistje als beladen hadden hunne aangename geuren, hoe vreugdevol zelfs stemden de plechtigheden der „ Laudate" die de H. Kerk bij de begrafenis van kinderen heeft voorgeschreven en waarbij zij alles vermijdt, wat tot droefheid zou kunnen stemmen. Alles droeg er toe bij de treurige indruk weg te nemen en de toeschouwers en belangstellenden te overtuigen, dat inderdaad voor het Weeshuis de dag een feestdag zou mogen genoemd worden, waarop het den engelen zijn eersteling had overgeleverd en in den hemel een machtigen voorspreker had gekregen. Met recht zal het Weeshuis dan ook mogen verwachten, dat de onvermoeide zorgen, die het aan den armen vondeling tijdens zijne langdurige ziekte geheel belangeloos en kosteloos heeft betoond, niet onbeloond zullen blijven : dat 's Hemels zegen over zijne bewoners en over zijne weldoeners ruimschoots zal neerdalen.

Zijne voorspraak in den Hemel zal zeker die zegen verwerven en voor degenen die met de leiding en het bestuur van het weeshuis belast zijn en voor hen die op eenigerlei wijze, welke ook, deze nuttige oprichting, gesteund en geholpen hebben.

NEDERLAND.

— In Atjeh zijn de Nederlandsche troepen den 4den dezer wederom met den vijand slaags geweest. Na een hevig gevecht sloegen de Atjehers op de vlucht met achterlating van 33 dooden. De verliezen der Hollanders bedragen 12 dooden en 26 gewonden.

— Ongeveer 1500 studenten brachten een serenade aan de Koninklijke Familie te Amsterdam.

— De *N. R. Ct.* laat zich uit Rome melden, „dat vele van de hoogste geestelijken, op het Vaticaan vertoevende, er bij den Paus tegen opkomen, dat deze zijn jongen particulieren Secretaris Galimberti, die liberale neigingen heeft, tot opvolger van Jacobini wil verheffen. De Paus wees echter deze bezwaren af, als eene inbreuk op de pauselijke rechten."

Vroeger heette het, volgens dezelfde *N. R. Ct.*, dat Z. H. beheerscht werd door zijne omgeving en inzonderheid door de Jezuieten, thans is hij een zelfstandig man die zich tegen zijne omgeving verzet, nu hij een liberalen Secretaris wil kiezen.

BUITENLAND.

ROME.—Volgens de *Agence Havas* heeft Z. H. de Paus Mgr. Vannutelli, Nuntius te Weenen, benoemd tot kardinaal-staatssecretaris ter vervanging van wijlen kardinaal Jacobini. In de plaats van Mgr. Vannutelli is benoemd tot Nuntius te Weenen de aartsbisschop Mgr. Mocenni.

—De leden van de H. Congregatie der Riten hebben officiëel kennis ontvangen, dat zij zich moeten voor bereiden op het uitbrengen eener beslissende stemming in zake de waarachtigheid der mirakelen, die aan de voorspraak van den eerbiedwaardigen Joannes Baptista van La Salle worden toegeschreven. De leden van genoemde H. Congregatie zouden hunne stem uitbrengen in eene algemeene zitting, die den 19 dezer maand in tegenwoordigheid des Pausen zou plaats hebben. Wanneer, zoo als men verwachtte, hunne stemming gunstig is zal de beatificatie van den eerbiedwaardigen Joannes Baptista van La Salle, wiens heldhaftige deugden reeds zijn geproclameerd, kunnen plaats hebben ter gelegenheid der feesten van het gouden priesterfeest van Z. H. Leo XIII.

—Te Riva is een Hebreeuwsch opschrift gevonden, van het jaar 4380 der wereld, of 620 vóór Christus. Het is het oudste gedenkteeken der Hebreeuwsche taal, hetwelk wij bezitten, en wedijvert in ouderdom met de vroegste Grieksche opschriften, die tot ons zijn gekomen. Het stuk is thans in handen van professor H. Muller, te Weenen.

— De Paus heeft den Nuntius te Parijs opgedragen de Regeering te verzekeren, dat de vriendschappelijke betrekkingen tusschen het Vaticaan en Pruisen geenzins vijandigheid te beteekenen hebben tegen Frankrijk.

— Den Paus werd door Pruisen

bekend gemaakt, dat 't den wensch in overweging genomen heeft onlangs door Z. H. uitgedrukt: dat de Pruisische vertegenwoordiger bij het Vaticaan tot den rang van gezant verheven worde.

BERLIJN.—Volgens het *Berl. Tagebl.* heeft Bismarck tijdens het diplomatiek diner, dat hij ter eere van den verjaardag des Keizers heeft gegeven, de volgende belangrijke woorden gesproken:

„De vrede is thans voor goed verzekerd. Duitschland volgt eene uiterst vredelievende politiek. Het jaar 1887 zal een jaar van vrede zijn; er is noch in het Westen noch in het Oosten een enkele reden voor ongerustheid meer."

Het *Tagebl.* zegt in staat te zijn voor de waarheid dezer woorden te kunnen instaan, terwijl de *Corr. de Vienne* een artikel van geheel tegenovergestelden aard bevat. Dit blad zegt dat de Duitsche pers in de laatste dagen, enkel uit achting voor den Keizer, een vredelievenden toon aansloeg. Nu de feesten voorbij zijn, zal zij weer van houding veranderen en oorlog aankondigen. Nu, gelijk vroeger, zal de houding van Frankrijk tot voorwendsel dienen van al de onrust, die men weer zal verspreiden. Duitschland zal beginnen met zeer strenge maatregelen te nemen in Elzas-Lotharingen. Iedere poging van Frankrijk om zich daarmede in te laten zal tot conflicten aanleiding geven.

Volgens berichten uit Berlijn, is de toestand alweer onheilspellend, niettegenstaande het Septennaat werd aangenomen en het verbond van Italië met Oostenrijk werd onderteekend.

—De *Allg. Ztg.* bevat een artikel getiteld: *De Parlementen en buitenlandsche politiek.* De schrijver bewijst er in, dat in geen enkel der belangrijke voorvallen van de dertig laatste jaren, het initiatief of de beslissing door de parlementen genomen is. Zij hebben alleen onherroepelijke daden te bevestigen gehad. Hij herinnert tevens aan de gewoonte van de Engelsche ministers en diplomaten er een correspondentie *in privé* op na te houden waarin over politiek gesproken wordt, terwijl de *depêches* geschreven worden met het oog hierop, dat het Parlement ze weldra zal vragen om te publiceeren. De helden van het parlementarisme, zegt de schrijver schertsend, „zijn groot in hun soort, maar hun soort is klein" vervolgens voegt hij er met veel gezond verstand bij: „Een monarch en zijn uitvoerende minister alleen zijn in staat de plannen te volgen en te verwezenlijken, welke haast, moed en vooral geheimhouding vereischen." Onder dit opzicht heeft de moderne vooruitgang dus geen enkel vermeldingswaardige verandering kunnen aanbrengen.

„Sedert de volkeren zich verbeelden de buitenlandsche zaken zelf te beslissen en te leiden, zijn zij even vreemd aan de leiding gebleven als vroeger." Er is echter een klein verschil tusschen. "De door de mand vallende ministers, de geslagen generaals en de afgedankte diplomaten wenden zich na hun val tot het publiek en bedienen zich alsdan van officiëele acten, die niet bestemd waren om gepubliceerd te worden. Ieder zoekt zich de handen te wasschen in de mislukte gebeurtenissen, waaraan hij deel genomen heeft en buigt dan als een knipmes voor het volk, welke vertegenwoordigers hij zoo weinig achtte, toen hij nog in zijne waardigheid was."

—Hoogst opmerkelijk zijn de verrassende verklaringen welke Bismarck afgelegd heeft bij de debatten over de kerkelijk-politieke wet in het Heerenhuis van Pruisen. Een zaak schijnt vast te staan: Bismarck wil den vrede met den Paus, het Centrum echter duldt hij niet, en toch zoo de Kerk in Duitschland zich weldra zal mogen verheugen in haar verkregen rechten, dan heeft die moedige phalanx veel bijgedragen tot het behalen der overwinning.

Zal het dan blijven bestaan? Ongetwijfeld, Bismarck gevoelt zeer goed, dat hij het Centrum nog menigmaal zal ontmoeten op zijn baan. Als hij niet twijfelt aan den vrede met Rome, op verzoening met het Centrum heeft hij geen hoop. Hij is zeker van het eerste zonder het laatste te kunnen bereiken.

In het kerkelijk-politiek ontwerp, zooals het in de Kamer der Afgevaardigden ter tafel zal komen, zijn noch de wet van *Anzeige* noch de quaestie der kloosterorden geregeld in den zin van Mgr. Kopp's amendementen. Toen voor het ontwerp moest worden gestemd, verklaarde Mgr. Kopp aarzelend, dat hij wel vóór zou stemmen, omdat ook de minste verbetering moet gesteund worden, maar toch met de stellige hoop, dat de Kamer aan het ontwerp nog de noodige uitbreiding zou geven.

Mgr. Kopp heeft echter nog twee verbeteringen verkregen, namelijk de beperking der *aangifte* tot de *pastoors*benoemingen, dus niet meer voor vicarissen met zelfstandige fundatiën, evenmin als voor de waarnemende pastoors. De tweede verbetering die nog verkregen is, geldt de toelating der vier bevoorrechte categoriën van kloosterorden en congregatiën, die niet meer van ministeriëele willekeur afhangt, maar als een uitgemaakte zaak in de wet wordt geschreven.

—Het buitengewoon militair crediet door het gouvernement gevraagd bedraagt 134.000.000 mark.

—De conservatieve leden van den Pruisischen Landdag hebben besloten de Kerkelijke wet te ondersteunen.

LONDEN.—Een vreeselijke veepest is in Engeland uitgebroken, zoo wel onder de runderen als de schapen en varkens. Vooral het graafschap Cheshire is op ontzettende wijze aangetast. Geheele kudden sterven er aan. Nauwelijks heeft de ziekte zich verklaard of het aangetaste dier sterft na verloop van vijf of zes uren. De besmetting, die onrustbarend voortwoedt, doet den boeren ontzaglijke verliezen lijden. Reeds sedert verscheidene weken heeft de pest zich vertoond, zonder dat men een middel daartegen heeft ontdekt.

—Maandag den 11den dezer werd in het Hijde-park een groote meeting gehouden om te protesteeren tegen de Iersche dwangwet. De meeting werd belegd door werklieden-vereenigingen. Als sprekers zijn opgetreden Bradlaugh, Labouchère, Conijbeare en andere radicale leden van het Parlement. Talrijke gedelegeerden uit de provinciën hebben deze meeting bijgewoond.

—De taal, waarin Mr. Chamberlain zich geuit heeft in eene door hem te Ayr gehouden rede, heeft de Ieren tegen hem opgehitst. Hij heeft verscheidene brieven ontvangen, waarin hij bedreigd wordt Schotland niet levend te zullen verlaten. De rede van Chamberlain heeft tevens al de andere partijen tegen hem aangezet. De Gladstonisten beschuldigen hem zijne oude partijgenooten te hebben belasterd met zijn insinuatie als of dezen met de verdrukkers van Ierland overeenstemmen.

ST. PETERSBURG. — De *Nord* bespreekt de zonderlinge halstarrigheid van zekere Duitsche bladen, die aanhoudend over pogingen tot een verbond tusschen Rusland en Frankrijk spreken. Wij kunnen, zegt zij, hun met de zekerste en wettigste ontkenning den mond stoppen. *Sapienti sat.*

De kalmte, die in de feiten en politieke combinatiën heerscht, aantoonende, geeft het officieuse orgaan van de Russische kanselarij het volgende beeld van den toestand;

„Daar hebt gij de triple-alliantie tusschen Oostenrijk, Italië en Duitschland, die vernieuwd wordt in de vreedzaamste bedoelingen. Daarnaast ziet men Rusland, kampioen in merg en been voor den vrede en het Europeesche evenwicht. Vervolgens Frankrijk, dat onlangs het bewijs geleverd heeft, hoe onrechtvaardig men oordeelde door het van oorlogszuchtige plannen te beschuldigen. Eindelijk Engeland, dat geheel en al in zijne inwendige belangen verdiept is en dat beloofd heeft den vrede van het vasteland niet te verstoren. Indien de vrede door zooveel wachters nog niet goed bewaard is, dan is het waarlijk om wanhopend te worden.... ! Voor zoover de schijn het toelaat, moet de vrede van duur zijn, ten minste in zooverre de menschelijke zaken dit zijn. „Niets is duurzaam op deze wereld", heeft Bismarck gezegd in zijne jongste redevoering.

Bovendien schijnt de tegenwoordige vrede ons zeker toe, omdat zij op het evenwicht der krachten en der tegenstrijdige gezindheden en ter zelfder tijd op den wil der gouvernementen en de toestemming der volkeren berust. Het is ongetwijfeld een nieuw tijdvak, dat zich aan ons voordoet; het is niet Europa, dat zich in een ander Salente verandert en zich aan den dienst der gevoelens en algemeene kunsten toewijdt; maar indien Europa blijft, wat het was, namelijk een groote kazerne, dan is het ten minste een kazerne, waar de wapens — men verzekert voor langen tijd — in rust zijn, en dit is al iets!"

— De *Pol. Corresp.* geeft een schets van de Russische politiek, omtrent welke haar Parijsche berichtgever van een ontwikkelden, uit het Oosten teruggekeerden Franschman belangwekkende bijzonderheden vernomen heeft. Daaruit verdienen de volgende zinsneden de aandacht:

„Voorts is het van groot gewicht dat keizer Alexander die meer dan zijne voorgangers op den invloed van de godsdienst bouwt, wat de heilige plaatsen van het Oosten betreft, een zeer eng omschreven politiek volgt. Hij beoogt, zich te Jerusalem als Opperpriester of liever als hoogsten Beschermer van de orthodoxe wereld, d. i. van alle Grieksch-schismatieke kerken en volkeren te doen uitroepen. Dit is een even sluw berekende als koene onderneming. In het heilige Land worden talrijke kloosters van schijnbaar geheel onschuldig karakter opgericht, en bijna alle te verkoopen stukken gronds worden door Rusland gekocht. Dank zij hun aantal, hunnen middelen en hun opdringende sluwheid, weten de Russen zich overal in te dringen en vasten voet te krijgen; zij geven in alles hun raad en zitten overal met de handen in. De Europeesche Mogendheden hebben hunne opmerkzaamheid te onverdeeld geschonken aan den Bosphorus en letten te weinig op het Heilige Land. Men kan het als zeker aanzien, dat Rusland een tweeledig doel in het oog heeft: Constantinopel en Jerusalem".

AFGHANISTAN. — De politieke horizont, die in Europa wat opgehelderd is, schijnt in Midden-Azië te betrekken, en het is misschien van dien kant dat er verwikkelingen zullen te vreezen zijn op den dag, dat Rusland uit zijne tegenwoordige teruggetrokken houding opstaat. In de laatste tijden werd er gewezen op de onrustbarende geruchten, die in Indië de ronde doen over de houding van Rusland. Een nieuwe poging van Rusland tusschen Pendjeh en Herat zoude vóór de lente te vreezen zijn. Russische agenten zouden thans reeds beproeven in Afghanistan oproerige bewegingen te onderhouden, en dan zouden Moscovitische troepen het grondgebied van den Emir aanvallen; in één woord: men wil, dat er ernstige gebeurtenissen voorbereid worden.

Het is waar, dat het Londensche kabinet zich niet aan die geruchten schijnt te storen. Eenige dagen geleden logenstrafte het in het Lagerhuis de geruchten van een aanstaande zending van een Engelsch-Indisch observatie-corps naar de Afghaansche grens, en toonde het zich twijfelzuchtig, waar er sprake was van de aan Rusland toegeschreven oorlogszuchtige plannen. Maar het schijnt dat men te Londen en te Calcutta een geheel verschillende zienswijze over den toestand heeft; anders gezegd, het schijnt alsof lord Dufferin, onder-koning van Indië, voor het oogenblik even pessimistisch als lord Salisbury optimistisch gezind is. Hoe meer de laatste zich onverschillig betoont voor de geruchten in omloop, des te menigvuldiger worden de ongerust gestemde berichten uit Indië, die voorzeker door den vice-koning ingegeven worden en als zooveele waarschuwingen aan het gouvernement van het moederland zijn.

Eenige dagen geleden is er wederom een zoodanige missive uit Bombay te Londen aangekomen. Zij verzekert, dat de Russische gouverneur van Turkestan de grensprovinciën van Afghanistan doortrekt, dat hij verminderingen op de belastingen maakt, de opperhoofden van de inlandsche stammen met eerbewijzen overstelpt en met hen de vriendschappelijkste verbonden sluit *voor den dag waarop Rusland een veldtocht tegen Indië zal ondernemen.*

De Russische spionnen zouden Afghanistan doorkruisen; het garnizoen van Herat zou bijna door hen voor een opstand tegen den Emir bereid gemaakt zijn; deze zou bedreigd worden met een opstand der Ghilzais, gelijk die, voor eenige maanden voorgevallen en met het doel om tweedracht te stoken; hij zou den heiligen oorlog prediken tegen de Russen onder het voorwendsel *van de kuiperijen dier ongeloovigen tegen te gaan.*

Het bericht uit Bombay zegt, dat de Emir aan een hevige jicht lijdende is. Het is een feit volgens alle uit Azië gaande berichten, dat de gezondheidstoestand van den Afghaanschen souverein de meeste reden tot ongerustheid geeft. In zijn artikel in de *Fortnightly Review* sprak sir Charles Dilke geheimzinnig genoeg, en ried ons aan, ons op den aanstaanden dood van den Emir voorbereid te houden. De *Standard* op hare beurt zegt, dat de Emir aan eene ziekte lijdt, waaraan de kunst der geneesheeren van Caboul niets kan verhelpen, *en op ieder oogenblik*, voegt het officieuze orgaan van Salisbury er bij, *kunnen wij vernemen dat Afghanistan zonder souverein is.*

Men begrijpt allicht, welk eene verwarring het heengaan van Abdurrahman in den stand van zaken zoude teweeg brengen. De noodzakelijkheid voor Engelsch-Indië van een verbond met Afghanistan tegen Rusland, is reeds lang een politiek axioma geworden. Zoo Abdurrahman sterft, is het tien tegen een, dat dit verbond verbroken wordt, en dat Afghanistan weder onder den invloed van Rusland komt gelijk ten tijde van den emir Shere Ali. Er zouden dadelijk een menigte candidaten voor den troon van Caboul zijn; hunne aanspraken en hun gewapende strijd zouden voorzeker de oogmerken van Rusland bevorderen; deze laatste zou in allen geval niets ontzien om den het minst aan Engeland aangenomen candidaat te doen slagen en er moeten er eenige zijn, want de laatste opstand der Ghilzais tegen den Emir heeft voorzeker het karakter van een protest van die Afghanen tegen de vriendschap van hun souverein met Groot-Brittanje. Men ziet, dat er geen onmiddellijk gevaar in Midden-Azië is, maar dat men toch op den vooravond van gebeurtenissen staat, die niet lang op zich zullen laten wachten.

CADA UN TIN SU TURNO.

Dia Sabra 6 di Februari 1887, a parce na Hoelanda promé número di *Amsterdamsche Kerkbode*, órgano oficial di *Nederduitsche Gereformeerde Kerk* (na pena) (asina un Iglesia Protestant nobo jama). Miembroenan di e Iglesia-aki ta e Protestantenan, kee ta considera nan como sucesor legítimo di e Iglesia poderoso, esnan, kee jenar di orguljo riba nan descendencia di Calvino, Lutero y Melanchton, den tempoe pasar tabata primi toer otro, koe no tabata reconoce nan leynan i koe kier a bira independiente for di nan.

Awor tempoe a troca. *Nederduitsche Gereformeerde Kerk* ta sufri, manera é ta bisa; é, koe asina hopi tempoe largoe tabata na triunfo, ta paga awor pa su victorianan; é ta jora, é ta sufri, i é promé número di su courant oficial ta larga nos mira grandi di su sufrimentoe pisar i amargo.

Descendientenan di Calvino, nan koe a conserva doctrina di nan tatanan asina puro posibel pa doené na nan jioenan, nan ta sacar for di nan templonan, for di nan empleonan, hasta for di nan courant eclesiásticonan. Synode, koe un tempoe tabata kere koe é tin poder supremo, ta entregar awor na renegadornan di Cristoe, i el a corre coe e Protestantnan, koe ainda ta tene nan na nan fe. P'esai nan ta sufri awor, nan koe tabata goberna un tempoe; nan, koe a corre coe asina hopi Católica, ta sacar awor; e templonan koe nan a usurpa, e rikezanan koe nan a apropia, toer ta perdir awor; ainda mas, e espiritunan, koe nan tabata domina un tempoe, ta kitar awé for di nan; nan a bira un grupo chikitoe, insignificante, koe no ta inspira sino compasion den nan separacion.

Un pididor di limosna, sí, esaí *Nederduitsche Gereformeerde Kerk* a bira awe; é, koe un dia tabata manda den Hoelanda manera un reina severo i sin compasion. Kende por reconoce Iglesia Protestant di promé ajá, manera é ta lamenta i jora coe miedo awe den su *Kerkbode.*

Solamente coe limosna e pober lo por mantene su bida un poco largoe; i su speranza riba porvenir ta asina poco: "nos po a sinja doena pa nos Iglesia."

¡I no ta di stranja!—¿ Pa kiko su jioenan lo a sinja doena? E Iglèsia ricoe i poderoso no tabatin mester di donacion. E tabata desprecia *doekamentoe*, pasobra *toenamentoe* tabata mas fácil i probechoso, el a coeminsa su tarea cos toenamentoe, ¡ki pena koe é meste caba coe pidimentoe, coe limosna! Coe ansia é ta pidi un limoena chikitoe di solamente *tres cent* pa dia di cada fiel; ¿kende lo larga su Iglesia moeri hamber pa asina poco cos?

Ma e templo grandinan, koe é tabata jama di dié coe arrogancia, ma e rikezanan, e número grandi di fiel, coe cual e tabata broma? Toer a cai den manoe di traidor i incrédulonan; guerra ta amenazé coe destruccion padeu i afó; é ta kere koe placa só por doené bida. ¡Tempoe lo sinja esai!

A jega asina aleu koe *Nederduitsche Gereformeerde Kerk* no tin ni templo mas. E tin koe haci su egercicio religiosonan den sala destinar pa fiesta. N'e mes lugá, na oenda awé palabra di Dominan ta resona, cantica di fiesta mundano lo ta tocar majan; na oenda homber i mohè grandi i serionan ta jora suerte di nan iglesia poderoso, ai mes pia di hubentud ta balia poco momento despues.

Ribà promé página di *Amsterdamsche Kerkbode* di 6 di Februari 1887 tin un lista di diferente egercicio: *Frascati, de Vereeniging, Odéon, Maison Stroucken, Plancius*, ata nomber mundanonan di e templo nobonan, den cual *Nederduitsche Gereformeerde Kerk* meste hasi su egercicionan.

I riba e mes dia koe e órgano oficial ai ta mira luz, toer courant di Amsterdam ta papia di un Templo Católica Romano, koe nan a caba di traha aja, koe ta eleva su torentji orguljoso den aire. I e templo-ai, coe cual toer hende ta broma; Catolicanan, pasobra é ta un Catedral digno di Amsterdam. otroenan, pasobra é ta un adorno pa e ciudad-ai, lo tabata inaugurar hustamente n'e momento koe *Gereformeerde Kerk* tabata sacar for di su templonan, pa reunié den toer sala profano.

¡Cos admirable! E templo catolica nobo, koe ta presenté na bista di toer hende coe su cruz briljante riba su torentjinan, coe su San Nicolas, koe ta lamanta su manoe riba henter Amsterdam, coe su Cristoe doenando bendicion i rondonar di cuater Evangelistanan, predicador di palabra di Dios,—e templo-ai ta toema lugá di e kamber chikitoe, na oenda tres siglo pasar Catolicanan taba sconde pa scapanan di persecucion di sectarionan di e mes *Gereformeerde Kerk*, koe awe ta jora tantoe.

E tempoe-ai, awor un tres siglo pasar, tabata dia tristoe berdaderamente pa Catolicanan, muchoe mas tristoe koe dianan di sufrimentoe koe *Gereformeerde Kerk* ta pasa; awor ningun hende no ta busca di misji ni coe bida ni coe posesion di su miembronan: nan ta liber pa reuni na oenda koe nan kier. Nan ta sacar for di nan templonan berdaderamente ma ni prizon ni horca ta spera nan.

¿Ma e tempoe-aja?

Templo di San Nicolas tabata ruinar sin misericordia: e rikezanan, koe durañti hopi siglo fe i amor di su jioenan a reuni, tabata toemar, imagen di Cristoe i su Santoenan tabata kibrar, altarnan tabata tumbar; padernan tabata plamar, obligar na busca un hoeki pa scapa maske ta nan curpa. Consternacion tabata general; jen di sustoe i miedoe, Catolicanan tabata bai sconde den un hoeki banda di e templo nobo di awe. Ai nan a keda hací nan oracion na Dios tres siglo largoe, ai padernan tabata ofrece Santoe Sacrificio, temblanmuchoe bé, pasobra castigoe pisar tabata speranan, si nan a cohe nan.

Calvinistanan no tabata larga hunga coe nan, tolerancia pa Catolicanan no tabata existi. Ningun precaucion no tabata lo bidar pa stroba Catolicanan di e consuelo di adora Dios segun nan conviccion; solamente te lat den anochi nan por a reuni den nan miserabel cas di oracion; algun homber i mohe mester a keda para afó pa avisa di mas minimo traicion na pader i fielnan. Sinembargo un dia nan a sorprende un pader na servicio, nan a lastré na caja te na *Dam*, na oenda nan a kibra su bistir di pader, mientras é i donjo di e cas, na oenda el a haci misa, tabata castigar coe prizon.

Nos ta mira anto, koe situacion di Catolicanan, tres siglo pasar, tabata un poco mas tristoe koe situacion di *Gereformeerde Kerk* awendia. ¡Ma com situacion a troca! E cas chikitoe, na oenda Catolica poersiguiruan por a sconde deu dianan di ansia ta trocar awé pa un templo, koe ta orgulljo di Amsterdam. Dia 7 di Februari di 1887 Arzobispo di Utrecht a consagra e Misa nobo di San Nicolas, lubosamente adornar, rondonar di un número grandísimo di pader, na presencia di *Burgemeester* di Amsterdam. E dianan di opresion a pasa; dia di triunfe a habri. Hustamente n'e momento koe e Calvinistanan, koe a ruina e Templo bieu di San Nicolas, ta worde sacar awor na nan turno ajafó, — n'e mes tempoe un Catedral Catolica nobo ta lamanta coe brilljo den su sombra. E Templo bieu di San Nicolas ta para aja solitario, privar di toer cos, hasta di boz di esnan, koe ainda ta reconoce nan Dios i Redentor den Cristoe. Catolicanan mientras tantoe ta abandona e cas chikitoe bieu, coe húbilo i fiesta, manera triunfante riba un anochi largoe di opresion i sufrimentoe, e Templo nobo ta ostenta, admirar i apreciar hasta pa esnan koe no ta Catolica.

I mientras tantoe jioenan di e kibradornan di imagen, ta reuni nan na nan turno for di nan templonan, jorando amargamente e tempoe pasar di nan soberania.

¿ Nan lo no mira manoe vingador di Dios den e dos circunstancianan-aki?

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren en gouden VOORWERPEN, beleend bij de *Spaar- en Beleenbank* van 1 Juli t/m. 31 December 1884, onder Nos. 7824 T t/m. 2691 V, wordt voortgezet op Donderdag, den 5den Mei en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door aanzuivering der interesten.

Curaçao, 7 April 1887.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANOENCIO.

Beendemeentoe na fiendisji di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1 di Julite 31 di December 1884 bau di No. 7825 T te 2691 V, lo tien loega Djaweebs, dia 5 di Mei, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan aji bin paga nan intres afin di evita nan beendemeentoe.

Corsouw, 7 April 1887.

President,
M. P. CURIEL.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

De Beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer *Abraham Jacob Jesurun* zullen op Woensdag den Elfden Mei dezes jaars openbaar doen opveilen, en aan den meestbiedende toewijzen:

1° DE SCHEEPSTIMMERWERVEN of KLIPPEN, behoorende tot de boedels van wijlen de Heeren *J. A. Jesurun* en *Abraham J. Jesurun*, en bekend onder de namen van *"de Kleine Werf"*, *"de Groote Werf"*, *"de Werf de Wilde"* en *"de Werf Mattey"*;

Elke werf wordt afzonderlijk opgeveild.

2° HET PERCEEL gelegen op Scharló en bekend onder den naam van *"Fleur de Marie"*;

3°. EEN STUK GRONDS gelegen op Scharló ten Noorden van de effecten No. 14 A enz.;

4°. DRIE HUIZEN in de Willemstad, waarvan twee ineengetrokken;

5°. EEN HUIS gelegen aan de Overzijde op den Berg, en genummerd 13 A;

6° HET TUINTJE *Hof en Berg* (alias *Vagernur*) en

7° EEN STUK GRONDS, bekend onder den naam *Pipi* en gelegen in het tweede district.

Nadere bijzonderheden van den verkoop zullen later worden openbaar gemaakt.

Curaçao, 20 Januari 1887.

De Praktizijn,
A. M. CHUMACEIRO Az.

CONSULADO DE ESPAÑA
EN CURAÇAO.

Tengo el honor de poner en conocimiento de este Comercio, los capitanes de buques y demas interesados que ha venido á renunciar el cargo de Vice-Consul de España el Sr. Don M. P. Curiel.

Curaçao á 18 de Abril de 1887.

El Consul de España,
Wm. Henriquez.

ADVERTENTIE

Het bestuur van de St. JOZEF-GEZELLEN VEREENIGING maakt het publiek bij deze bekend, dat het volgens Art. 10 van het Herzien Reglement dier Vereeniging, goedgekeurd bij Gouvernements beschikking van den 24 dezer maand N° 207, alhier een kleer- en schoenmakerij heeft opgericht in de Willemstad, Heerenstraat, Huis N° 60 [naast de *Casa Azul*], onder den naam van LA UNION, en dat de Heeren L. M. Rhode en Cornelis Doval volkomen gemachtigd zijn tot het besturen en beheeren daarvan. Tevens maakt het Bestuur bekend dat in LA UNION steeds een groote voorraad van alle soorten van nieuwe voorwerpen zal voorhanden zijn, die tot kleeren-en schoenmakerij vereischt worden.

Curaçao den 26 Maart 1887.

Namens het Bestuur
President
D. Corsen,
Secretaris
Aurelio Alvarez.

TE KOOP.

HET HUIS N° 5 met erf, staande en gelegen op Scharlo.

Nadere inlichtingen verstrekt
C. M. DE HASETH.

TE KOOP.

HET HEERENHUIS met koraal en bijgebouwen, gelegen in de *Concentie-Steeg*, Overzijde, toebehoorende aan Juan M. de Pool.

Te bevragen bij
Mev. Juan M. de Pool.

Curaçao 9 April 1887.

ANUNCIO

Directiva di UNION DI COMPANJEROE DI SAN HOSÉ ta pone na conocementoe di público, koe, di acuerdo coe Art. 10 di Reglamento Revisar di e Union-ai, aprobar pa disposicion di Gobiernoe di dia 24 di e luna-aki N° 207, el a establece aki un Sastreria i un Zapateria den Punda, Heerenstraat, Cas No 60, (banda di *Casa Azul*) bao di nomber di LA UNION, i koe Senjores L. M. Rhode i Cornelis Doval tin toer poder pa dirigi i maneha e winkelnan-ai. Na mes tempoe Directiva ta participa, koe na LA UNION tin existente semper un surtido grandi di toer sorto di articulo nobo propio pa Sastreria i Zapateria.

Curaçao 28 Maart 1887.

President
D. Corsen.
Secretario
Aurelio Alvarez.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA.